

PREDKLADACIA SPRÁVA

Materiál „Analýza dopadov a príležitostí z ďalšieho rozširovania Európskej únie pre Slovenskú republiku s osobitným dôrazom na integráciu Ukrajiny“ (ďalej len „materiál“) sa predkladá v nadväznosti na úlohu B.1 z uznesenia vlády č. 587/2024 z 2. októbra 2024.

Hlavným cieľom materiálu je identifikovať príležitosti a výzvy spojené s potenciálnym rozšírením Európskej únie o nový členský štát – Ukrajinu. Vzhľadom na to, že by išlo o prvé rozšírenie od vstupu Slovenskej republiky do EÚ, pri ktorom kandidátska krajina priamo hraničí s územím Slovenska, predstavuje vstup Ukrajiny do Európskej únie pre Slovenskú republiku jedinečnú príležitosť – najmä v oblastiach ako medzinárodný obchod, regionálny rozvoj, riešenie problémov s nedostatkom pracovnej sily či nepriaznivým demografickým vývojom. Hoci presný termín vstupu Ukrajiny do EÚ zatiaľ nebol určený, predpokladaný časový rámec medzi rokmi 2030 a 2035 poskytuje Slovensku priestor na prípravu a nastavenie procesov tak, aby dokázalo túto príležitosť efektívne využiť.

Tvorba materiálu zahŕňala vyhľadávanie, vizualizáciu a následnú analýzu verejne dostupných a porovnateľných údajov o Slovensku a Ukrajine v oblastiach ako populácia, indikátory kvality vládnutia, štruktúra hospodárstva a medzinárodný obchod. V ďalšom kroku boli oslovené všetky príslušné ministerstvá s cieľom poskytnúť čiastkové analýzy, výstupy alebo údaje týkajúce sa témy rozširovania Európskej únie o Ukrajinu, ktoré boli následne zapracované do materiálu. Na základe toho boli formulované odporúčania pre vládu Slovenskej republiky, ktoré prispievajú k využitiu príležitosti vyplývajúcej z rozšírenia EÚ.

Osobitný dôraz je venovaný oblasti pôdohospodárstva, ktoré bude patriť medzi najcitlivejšie sektory ovplyvnené rozšírením EÚ o Ukrajinu. Ukrajina predstavuje významného a vysoko konkurencieschopného aktéra v oblasti produkcie obilnín, olejní a produktov živočíšneho pôvodu. Vysoká miera sebačinnosti, exportná orientácia a veľký rozsah poľnohospodárskej pôdy ukrajinského agrosektora predstavujú pre slovenských producentov výzvu z hľadiska udržateľnosti, odbytu a cenovej konkurencieschopnosti. Slovenský poľnohospodársky sektor bude čeliť tlaku na transformáciu, diverzifikáciu pestovaných plodín a orientáciu na produkty s vyššou pridanou hodnotou, pričom zároveň vznikajú nové možnosti spolupráce v oblasti spracovania, modernizácie a technologickej výmeny.

Z dôvodu rozsahu a odborného charakteru tejto problematiky je spolu s predkladaným materiálom priložený aj analytický dokument Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, ktorý sa detailne venuje dopadom a príležitostiam integrácie Ukrajiny do EÚ v oblasti pôdohospodárstva, potravinárstva, lesného hospodárstva a trhu s agrokomoditami.

Predkladaný materiál nemá vplyv na rozpočet verejnej správy, limit verejných výdavkov, podnikateľské prostredie, sociálne oblasti, životné prostredie, informatizáciu spoločnosti, služby verejnej správy pre občana, ani na manželstvo, rodičovstvo a rodinu. Predkladaný materiál sa na rokovanie vlády SR predkladá s jedným rozporom s hromadnou pripomienkou verejnosti.